

Trafikverkets ärendenummer
TRV 2022/53003
Motpartens ärendenummer
22KS201

Dokumentdatum
2026-09-01

Medfinansierings- och samverkansavtal – Väg 76 Hemlingby Spängersleden

Detta avtal avser planläggningsprocessen och byggande för åtgärder och innefattar:	
☒	Medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur
☐	Samfinansiering med olika statliga anslag/finansier
☐	Samverkan där respektive part äger sin anläggning och finansierar sin del
☒	Samverkan där annan part äger och finansierar sin anläggning och Trafikverket - bevakar genomförandet när anläggningen är i anslutning till statens anläggning, eller - får i uppdrag att genomföra åtgärden

Mellan nedanstående parter träffas härmed avtal om medfinansiering och/eller samverkan enligt följande:

§1 Parter

Trafikverket, Mellersta regionen, org.nr 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan Trafikverket

Gävle kommun, org.nr 212000-2338, 801 84 Gävle, nedan Kommunen

§2 Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i detta avtal:

Medfinansiering: Annan parts finansiering eller delfinansiering av statlig infrastruktur.

Medfinansieringsavtal: Bestämmer omfattning, parternas ansvar samt finansieringen av åtgärderna. Avtal som binder parterna, men utan klausuler om skadestånd.

Samverkan: När Trafikverket och extern part samverkar för att lösa ett identifierat behov där finansieringen sker utifrån anläggningens ägaransvar.

Samverkansavtal: Bestämmer omfattningen av samverkan, parternas ansvar samt finansieringen med hänsyn till anläggningens ägaransvar.

Genomförandeavtal: Ett avtal som reglerar detaljer för genomförandet, tidplan för produktion, ägande, förvaltande samt gränsdragningar för kommande underhållsansvar mm. Genomförandeavtal upprättas under projektets gång innan färdigställande.

Grundutförande: Grundutförandet motsvarar den trafikala lösning som Trafikverket föreslår för att lösa en trafiksituation samt Trafikverkets ekonomiska ansvar för ny- och ombyggnad av infrastruktur som utgår från det statliga ansvaret.

Dokumentdatum
2026-09-01

Tillägg: De förbättringar eller anpassningar som Kommunen föreslår för att lösa trafiksituationen utöver vad som ingår i Grundutförandet. Tillägg finansieras av Kommunen.

Planlägningsprocess: Planlägningsprocessen utmynnar i en vägplan. Vägplanen är den handling som är juridiskt bindande handling. I vägplanen framgår hur vägen ska utformas, vilka skyddsåtgärder och försiktighetsmått som ska vidtas, och vilken mark som behöver tas i anspråk för vägprojektet.

Väglagen: Väglagen är den enda lag som inte kräver ett särskilt markåtkomstförfarande efter att vägplanen antagits. Mark för vägprojekt upplåts med vägrätt. Vägplanen får inte strida mot kommunens detaljplan.

Bygghandling: Den projekteringshandling med ritningar som utgör grund för upphandlingen av produktionen.

Produktion: Avser Trafikverkets skede för byggnation, då fysiska åtgärder på plats påbörjas ända tills anläggningen besiktigats och överlämnats till mottagaren.

VGU: Trafikverkets styrande dokument för vägutformning. VGU ska beaktas både vad gäller krav och råd, se <http://www.trafikverket.se/vgu>

SO-åtgärd: under vissa förhållanden kan smärre och okomplicerade åtgärder genomföras utan att formaliserad planlägningsprocess (vägplan) genomförs. SO-åtgärder genomförs normalt snabbare och till mindre kostnad än om formaliserad planlägningsprocess (vägplan) krävs. Det kräver separat beslut från Trafikverket.

§3 Syfte och bakgrund

Syftet med detta avtal är att reglera respektive parts åtagande och finansiella ansvar för åtgärden.

Åtgärden som avtalas om i detta avtal är ombyggnation av två cirkulationsplatser längs väg 76, Spångersleden i Hemlingby, Gävle kommun. Cirkulationerna ska förse med ytterligare körfält och anslutningar ska breddas med syftet att höja kapaciteten.

Spångersleden (väg 76) är ett viktigt stråk och används för arbetspendling, personbilstrafik och varutransporter till handelsområde Hemlingby och godstrafik till olika verksamhetsområden. Kommunens exploatering i området som omfattar utökat handelsområde och bostadsbyggande har lett till ökad trafik och tidvis är det framkomlighetsproblem.

Om åtgärder som görs i ett första skede enligt detta avtal inte räcker är parterna införstådda med att kompletterande överenskommelser i samma anda kan behövas för att säkerställa god framkomlighet även i ett längre perspektiv.

Kommunen har tagit fram en åtgärdsvalsstudie 2018–2020 och Trafikutredningen för Ersbo-Hemlingby, visar på att genom trimningsåtgärder i de tre cirkulationsplatserna Gävle Södra (Geodetgatan), Ingenjörsgatan samt Hemlinggrind längs Spångersleden förbättras kapaciteten.

Detta avtal innefattar endast genomförandet av två av cirkulationsplatserna, vid Ingenjörsgatan och Hemlinggrind, då dessa åtgärder ryms inom den ursprungliga budgeten och förväntas hantera den nuvarande akuta kapacitetsbristen.

Dokumentdatum
2026-09-01

För att cpl Gävle södra (Geodetgatan) ska byggas om krävs nytt medfinansieringsavtal. Det bedöms lämpligt då belastningsgraden för anslutningsramperna till E4:an bedöms få för hög belastningsgrad (0,7) och det finns risk för köbildning upp på E4:an. Men, även exploateringarna i Ersbo kan medföra risk för köbildningar även på väg 76/509. Parterna har gemensamt ansvar att säkerställa en tillfredställande framkomlighet även i ett längre perspektiv.

Medfinansiärens nyttor och motivering av finansiering

Kommunens nytta för att medfinansiera åtgärder i den statliga anläggningen är att minska kapacitetsbristen samt skapa förutsättningar för fortsatt exploatering vid Hemlingby handelsområde, Hemlingby bostäder etapp 2 och Ersbo verksamhetsområde.

Tidigare studier och utredningar avseende detta objekt är

- Åtgärdsvalsstudie väg 76 Gävle Södra Furuvik, avslutad och undertecknad 2020-12-15
- Trafikutredning Ersbo-Hemlingby 2021-11-03, Samhällsbyggnad Gävle kommun

§4 Tidigare avsiktsförklaring eller avtal avseende medfinansiering och samverkan för åtgärden

Parterna har tidigare träffat följande avseende medfinansiering av åtgärden:

- Avsiktsförklaring – Spängersleden, del av väg 76 och väg 509 (TRV 2020/55376, 17KS76).
- Överenskommelse om samarbete mellan Gävle kommun och Trafikverket Region Mitt/Mellersta regionen, 2024-2027 (TRV 2023/132707).
- Medfinansierings- och samverkansavtal – väg 76 Hemlingby Spängersleden (TRV 2023/53003, 22KS201).

Avsiktsförklaringen TRV 2020/55376) anger att samverkan ska ske kring frågor om framkomlighet och säkerhet, att ökad trafik inte ska leda till köer på E4 avfarts- och påfartsramper.

Detta omförhandlade medfinansieringsavtal innebär innehållsförändring av avtalet (TRV 2023/53003, 22KS201) i förhållande till tidigare tecknat avtal. Detta avtal ersätter därför tidigare avtal TRV 2023/53003).

I tidigare trafikutredningar och avtal ingick även förslag på ombyggnation vid Geodetgatan (Trafikverkets benämning Cpl Gävle södra). Parterna är införstådda i att samtliga tidigare förslagna kapacitetshöjande effekter inte uppnås.

Överenskommelsen är även fortsättningsvis i enlighet med tidigare avsiktsförklaring. Parterna är eniga om att kommunen bär ett ansvar för den kapacitetsökning kommunens exploatering medför. Andra faktorer som inte kan kopplas till kommunens exploatering ansvarar Trafikverket för. Detta förhandlas fram om behovet uppstår och då orsaker till kapacitetsbristen kan bedömas. Skälet till omförhandlingen har varit att uppdaterade kostnadsbedömningar ökat så mycket i förhållande till de tidigare bedömningarna.

§5 Beskrivning av åtgärder

Avtalet avser både åtgärder i anläggningar som Trafikverket och Kommunen äger och ansvarar för. Åtgärderna som detta avtal hanterar omfattar trimningsåtgärder i två cirkulationsplatser på väg 76 Spängersleden, vid korsningarna Ingenjörsgatan och Hemlinggrind.

Dokumentdatum
2026-09-01

Arbetsmoment som ingår i avtalad medfinansieringsersättning:

- framtagande av vägplan (planlägningsprocess) eller beslut om SO-åtgärd
- framtagande av bygghandlingar med detaljprojektering och
- produktion av åtgärderna

Detta avtal gäller oavsett om formaliserad planlägningsprocess behövs eller om åtgärderna kan genomföras som SO-åtgärd.

Ombyggnationen sker enligt gällande VGU. Trafikverket ska eftersträva en så kostnadseffektiv planlägningsprocess som möjligt. Tidigare bedömning har varit att det krävs en formell planlägningsprocess men saken ska omprövas vilket i så fall kan medföra en förkortad process och lägre kostnader. Trafikverket är utförare av samtliga åtgärder (1-4 nedan).

Ombyggnationerna ställer också krav på att detaljplaner som utformar de kommunala vägarna ändras och att frivillig markåtkomst ges Trafikverket. Det åligger kommunen att genomföra det detaljplanearbete som behövs. Vägplanen kan inte fastställas utan stöd i detaljplan. Parterna behöver därför i nära samverkan medverka till att dessa båda planläggningar synkar varandra i utformning, genomförande och tidplan.

Avtalet omfattar följande åtgärder:

Åtgärder i den STATLIGA anläggningen

Åtgärd 1: Ombyggnation av cirkulation vid Ingenjörsgatan. Befintligt körfält breddas i cirkulationen och båda körfält in i cirkulationen från Spångersleden breddas. Ut från cirkulationen på Spångersleden byggs ytterligare körfält i båda riktningar. Åtgärden omfattar planläggning (om nödvändig?), bygghandling och produktion.

Åtgärd 2: Ombyggnation av cirkulation vid Hemlinggrind. Befintligt körfält breddas i cirkulationen och anslutande körfält från Söderbågens östra sida och Spångersleden breddas. Ut från cirkulation byggs ytterligare körfält på Spångersleden och på Söderbågen. Från Spångersleden till Söderbågen anläggs ett fritt högerkörfält. Åtgärden omfattar planläggning (om nödvändig?), bygghandling och produktion.

Åtgärder i den KOMMUNALA anläggningen

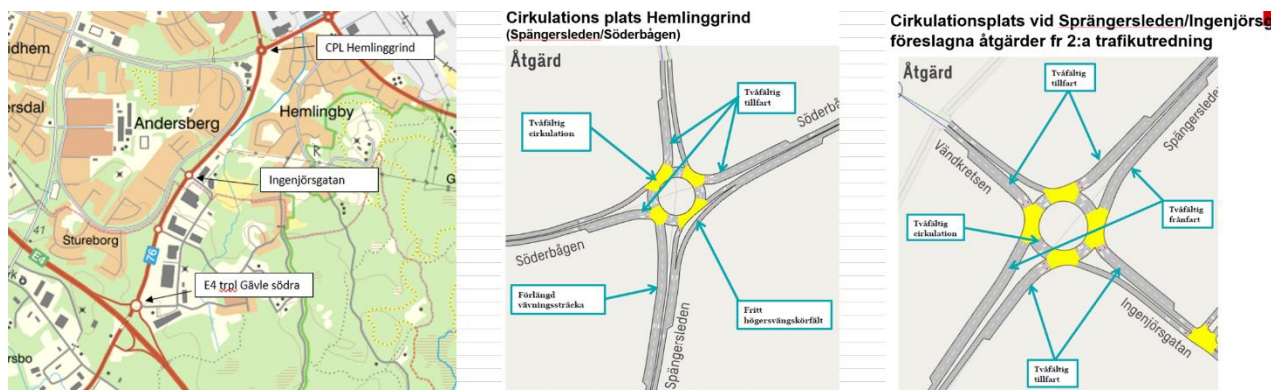
Åtgärd 3: Breddning av körfält in i cirkulationen från Vändkretsen och Ingenjörsgatan. Åtgärden omfattar planläggning (om nödvändig?), bygghandling och produktion.

Åtgärd 4: Hemlinggrind. Breddning av körfält in i cirkulationen från Söderbågen och Spångersleden. Åtgärden omfattar planläggning (om nödvändig?), bygghandling och produktion.

Planläggning och framtagande av bygghandlingar återstår vilket kan innebära att både den statliga och kommunala infrastrukturen kan komma att utformas på ett sätt som inte är känt vid tiden för tecknandet av avtalet. Det övergripande syftet är att förbättra kapaciteten.

Samtliga åtgärder 1-4 genomförs av Trafikverket inom samma Trafikverks-åtgärd med åtgärdsnummer: SSP134245.

Dokumentdatum
2026-09-01

Karta samt illustrationer för de 2 (av 3) st. tänkta förändringarna. Det är endast cpl Hemlinggrind och cpl Spängersleden/Ingenjörsgatan som är tänkt att genomföras inom ramen för detta avtal. Väg 76 är statlig och anslutande vägar kommunala.

§6 Finansiering

Den totala kostnaden för åtgärderna som omfattas av detta avtal, uppgår till ca 40,7 miljoner kr. Samtliga belopp anges i prisnivå 2024-01 och ska indexregleras enligt Trafikverkets index för väginvesteringar. Kostnaderna bygger på erfarenhetssiffror från tidigare projekt/ kalkyler i tidigt skede och grova kostnadsindikationer. Beräkningarna utgår ifrån de åtgärder som föreslagits i kommunens Trafikutredning Ersbo-Hemlingby. De faktiska kostnaderna kan komma att förändras på grund av t.ex. rådande marknadsläge och platsspecifika förutsättningar i ett senare skede.

Kommunen står för samtliga kostnader som krävs för att genomföra åtgärderna i både statlig och kommunal anläggning. I kostnaden inkluderas även Trafikverkets samtliga kostnader avseende projektledning, stödresurser med mera. Trafikverket har inga andra ekonomiska medel avsatta för åtgärderna och ska inte svara för några kostnader för projektets genomförande.

Medfinansieringen till den statliga anläggningen beräknas uppgå till totalt 28,5 miljoner kr, vilket motsvarar 70% av totalkostnaden. Resterande 12,2 miljoner (30% av totalkostnaden) beräknas tillhöra den kommunala anläggningen.

Grundutförande och tillägg

Åtgärd 1 och 2 i statlig anläggning utgör tilläggsåtgärder.

Trafikverkets ställningstagande är att åtgärder som utförs inom statlig anläggning/infrastruktur ska utföras och bekostas av Trafikverket enligt grundutförande. Åtgärderna som genomförs i den statliga anläggningen enligt detta avtal utgör ej ett grundutförande utan betraktas som tilläggsåtgärd. Tillägg ska som huvudregel finansieras av den externa part som påkallat tillägget.

Kostnaderna av åtgärderna är bedömd att fördelas enligt tabellen nedan (avrundade belopp Mkr i prisnivå 2024-01):

Dokumentdatum
2026-09-01

Nr.	Åtgärder	Utförare	Kostnad (Mkr)	Gävle kommun	Summa
Åtgärder i den statliga anläggningen (Trafikverket)					
1	Ombyggnad av väg 76 cpl Hemlinggrind	TRV	18	18	18
2	Ombyggnad av väg 76 cpl Ingenjörsgatan	TRV	11	11	11
SUMMA			29	29	29
Åtgärder i kommunal anläggning					
3	Ombyggnad av kommunala anslutningar till cpl Hemlinggrind (Söderbågen och Spängersleden)	TRV	6	6	6
4	Ombyggnad av kommunala anslutningar till cpl Ingenjörsgatan (Vändkretsen och Ingenjörsgatan)	TRV	6	6	6
SUMMA			12	12	12
Totalkostnad för alla åtgärder i detta avtal			41	41	41

Kostnaderna ska dels rekvireras och dels faktureras. Gävle kommun ska genom rekvisition utställd av Trafikverket betala kostnader avseende medfinansiering till statlig anläggning. Åtgärder i kommunal anläggning som utförs av Trafikverket kommer att faktureras Gävle kommun. Gävle kommun ska genom fakturerings betala 30% av totalkostnaden. Det är endast verkligt utfall som rekvireras och faktureras. Beloppen kan därför inte bestämmas i förhand.

Kostnader för projektets genomförande finansieras till 100% av kommunen.

Kostnader för ägande respektive drift och underhåll i förvaltningsskedet ingår inte i ovan angivna totala kostnader. Kommunen svarar för kostnaderna för framtida drift och underhåll för de kommunala delarna (åtgärd 3-4) och Trafikverket svarar för delar som utgör ett tillägg till den statliga anläggningen (åtgärd 1-2).

Hantering av kostnadsförändringar sker enligt §8 i detta avtal.

§7 Ansvarsfördelning

Parterna beslutar självständigt i genomförandet av sina respektive anläggningar enligt § 5 om det inte påverkar förutsättningarna för hela projektet. För övrigt gäller följande:

Trafikverkets ansvar

1. Trafikverket ska utföra eller låta utföra åtgärderna inom det statliga åtagandet som omfattas av detta avtal §§5 och 6.
2. Trafikverket ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas de åtgärderna som Trafikverket ansvarar för.
3. Trafikverket blir efter färdigställandet väghållare och sköter och bekostar framtida drift och underhåll samt eventuell förnyelse av väg 76 och cirkulationerna. Befintligt

Dokumentdatum
2026-09-01

drift- och underhållsavtal (Dnr 2014/93487) fortsätter att gälla men kommer att uppdateras med de nya ytorna när bygghandling är klar.

4. Trafikverket ansvarar för upphandling av åtgärderna 1-4 enligt Kommunens uppdrag åt Trafikverket. Följande gäller för upphandlingen:
Flera av de anläggningar som Trafikverket ska bygga/flytta inom projektet ska Kommunen äga och vara huvudman för. Parternas anläggningar är integrerade med varandra i sådan utsträckning att det ansvarsmässigt och säkerhetsmässigt är nödvändigt att en och samma entreprenör utför hela anläggningen. Kommunen uppdrar därför genom förhandlad upphandling utan föregående annonsering enligt 6 kap. 14 § lagen om offentlig upphandling/6 kap 7 § lagen om offentlig upphandling inom försörjningssektorerna åt Trafikverket att genomföra upphandlingen av åtgärderna 4-6 (med tillämpning av LOU/LUF) och vara byggherre för hela upphandlingen det vill säga även åtar sig att tillse att Kommunens byggherreansvar fullgörs korrekt.

Kommunens ansvar

1. Kommunen ska utan ersättning tillhandahålla den mark som behövs för projektets genomförande.
2. Kommunen genomför och bekostar eventuellt erforderliga ändringar av detaljplaner för genomförande av åtgärder knutna till detta avtal.
3. Kommunen ska tillhandahålla den mark som behövs för permanent markåtkomst till Trafikverket utan ersättning.
4. Kommunen tillhandahåller nödvändigt kartmaterial utan ersättning.
5. Kommunen blir efter färdigställandet väghållare och sköter och bekostar framtida drift och underhåll samt eventuell förnyelse av de kommunala vägar som ansluter till cirkulationerna. Befintligt drift- och underhållsavtal (Dnr 2014/93487) fortsätter att gälla men kommer att uppdateras med de nya ytorna när bygghandling är klar.
6. Kommunen uppdrar åt Trafikverket att upphandla anläggningar för deras räkning utan att behöva annonsera.

§8 Hantering av kostnadsförändringar

Kostnadsökningar till följd av parts ensidigt önskade tillägg bekostas till 100 % av den parten, om inte annat överenskommits skriftligt i förväg.

Kostnadsökningar vid anbudstillfället och under arbetets gång ska bekostas till 100% av Kommunen. Trafikverket ansvarar för att informera Kommunen om totalkostnaden bedöms överstiga 15 % av bedömd totalkostnad när hänsyn tagits till kostnadsutvecklingen enligt Trafikverkets index för väginvesteringar. Kommunen ska då skriftligen godkänna fortsatt arbete.

Kommunen har rätt att avbryta fortsatt arbete i enlighet med detta avtal om en kostnadsökning bidrar till att finansiering saknas eller inte längre kan motiveras i enlighet med de nyttor som åtgärden syftar till. I det fall arbetet avbryts står Kommunen ensam ansvarig för de kostnader som dittills nedlagts. Om kommunen väljer att avbryta arbetet ska Kommunen även stå för de eventuella merkostnader som kan uppkomma för Trafikverket med anledning av avbrutet uppdrag hos konsult med mera.

§6 Betalning

Trafikverket rekviderar medfinansieringen i statlig anläggning. Till rekvisitionen ska bifogas ett underlag där det framgår hur bidragsintäkten är uträknad. Upparbetade kostnader rekvideras vid halv- och helårsbokslut.

Dokumentdatum
2026-09-01

Trafikverket fakturerar utförda arbeten i kommunens anläggning. Till fakturan ska en sammanställning över upparbetade kostnader bifogas där nedlagda kostnader specificeras. Upparbetade kostnader faktureras vid halv- och helårsbokslut.

Rekvisioner och fakturor ska sändas till utbetalarens fakturaadress och märkas på rätt sätt så att den hamnar rätt i leverantörssystem. Rekvisering/fakturering adresseras till:

Gävle Kommun
FE2120002338/KLK-ÖP
Box 954
801 33 Gävle
Referens:1020DPDFP

§7 Projektorganisation och former för parternas samarbete

Parterna ska ges full insyn i arbetet genom rapportering om hur arbetet framskrider tekniskt och tidsmässigt. Rapportering sker med den regelbundenhet som parterna beslutar i särskild ordning genom deltagande på byggmöten, via protokoll från dessa eller ömsesidiga informationsmöten.

§8 Tidplan

Byggstart beror till stor del på om planlägningsprocess behövs eller om åtgärden kan genomföras som SO-åtgärd. Preliminärt beräknas kontrakterad konsult kunna påbörja planlägningsarbetet under år 2026-2027. Processen med en vägplan och framtagande av bygghandlingar tar vanligtvis 3-4 år men kan förkortas mycket om det visar sig möjligt att genomföra åtgärderna såsom SO-åtgärd? Även om åtgärderna genomförs som SO-åtgärd bedöms skede planläggning och framtagande av bygghandlingar att ta åtminstone 2 år. Produktionen bedöms kunna ske under en byggsäsong. Tidigast möjliga färdigställande bedöms vara under år 2029-2031. Trafikverket söker möjlighet till en så påskyndad process som möjligt.

§9 Avtalets giltighet

Detta avtal är giltigt från och med den tidpunkt när det undertecknats av parterna och under förutsättning av:

- att båda parter undertecknat avtalet senast 2026-12-30
- att avtalet inte ersätts av ett nytt
- att start av åtgärderna (planläggning) enligt detta avtal påbörjas senast 2027-06-31

Om avtalet inte träder i kraft eller upphör att gälla, kvarstår respektive parts finansieringsansvar av dittills genomförda och upparbetade kostnader för de beskrivna åtgärderna enligt §§5 och 6.

§10 Övrigt

I samband med planläggningen ska en bullerutredning längs hela sträckan genomföras. Bullerutredningen kan påvisa att åtgärder behöver genomföras. Föreslagna åtgärder i utredningen kan omfatta vägnära åtgärder såsom vall/plank alternativt fastighetsnära åtgärder såsom skyddade uteplatser och fönsteråtgärder. Efter genomförd utredning behöver parterna diskutera på nytt om hur finansieringen för de föreslagna

Dokumentdatum
2026-09-01

bulleråtgärderna ska ordnas.

Ändringar eller tillägg till detta avtal ska vara skriftliga och undertecknas av parterna för att vara giltiga.

Ett avtal om genomförande och drift och underhåll kommer att tecknas senare.

§11 Tvistlösning

Tvist avseende tillämpning eller tolkning av detta avtal ska avgöras av allmän domstol enligt svensk lag.

Detta avtal signeras digitalt varav parterna får var sitt exemplar.

För Trafikverket Mellersta regionen

Ivan Andic
Chef enhet Infrastrukturplanering väg
Trafikverket Mellersta regionen

Åsa Wiklund Lång
Kommunstyrelsens ordförande
Gävle kommun